
Bilaga 3 – Förslag till skyddsföreskrifter Korskillan

2022-04-28

Skyddsföreskrifter för Korskillans vattenskyddsområde, Orust kommun, fastställda av kommunfullmäktige § xx 202y-yy-yy

Med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken beslutar kommunfullmäktige i Orust kommun om vattenskyddsområde för Korskillans vattentäkt i Orust kommun. Vattenskyddsområdet ska ha den omfattning som framgår av bifogad karta i bilaga 5. Vattenskyddsområdet är indelat i två primära skyddszoner (skyddszon A och Skyddszon B), en sekundär samt en tertiär skyddszon.

Med stöd av 7 kap. 22 § miljöbalken beslutar kommunfullmäktige att nedan angivna skyddsföreskrifter ska gälla inom vattenskyddsområdet. Skyddsföreskrifterna redovisas med en uppdelning mellan respektive zon.

Detta beslut träder i kraft dagen för kommunfullmäktiges beslut.

Vattenskyddsområdets mål och syfte

Mål

Vattenskydd enligt miljöbalken syftar ytterst till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. En sådan utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar att förvalta naturen väl.

Syfte

Syftet med dessa föreskrifter och deras tillämpning är att säkerställa att påverkan eller risk för påverkan på Korskillans vattentäkt inte uppstår så att vattnet, efter normalt reningsförfarande, kan användas för dricksvattenförsörjning.

Generella restriktioner och anvisningar inom vattenskyddsområden

Restriktioner och anvisningar som generellt gäller för skyddsområden;

- Naturvårdsverkets föreskrifter gällande skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor (NFS 2021:10)

Vattenskyddsområdets zonindelning

Vattentäktsson

Syftet med vattentäktssonen är att säkra ett effektivt närskydd för en vattentäkt. Principen är att området ska vara otillgängligt för andra än verksamhetsutövaren. Området bör vara inhägnat eller överbyggt och försett med lås.

Vattentäktszonen är inte markerad i kartmaterialet.

Primär skyddszon

Syftet med den primära skyddszonen är att skapa rådrum vid händelse av akut förorening. Den primära skyddszonen har avgränsats på ett sådant sätt att riskerna för akut förorening genom olyckshändelser minimeras. En akut förorening ska hinna upptäckas i tid och åtgärder vidtas innan föroreningen hinner nå vattentäktszonerna med uttagsbrunnarna. Gränsen mellan primär och sekundär skyddszon har satts så att uppehållstiden i grundvattenzonen till vattentäktszonens gräns bedöms vara minst 100 dygn.

Sekundär skyddszon

Syftet med den sekundära skyddszonen är att bibehålla en hög grundvattenkvalitet eller att förbättra kvaliteten. Den sekundära zonen bör minst omfatta så stor del av vattenskyddsområdet att uppehållstiden för grundvatten från sekundära skyddszonens yttre gräns till vattentäktszonerna har en beräknad uppehållstid av minst ett år.

Skyddsföreskrifter

Prövnings- och tillsynsmyndighet

Prövnings- och tillsynsmyndighet är enligt miljöbalken den kommunala nämnd som ska fullgöra kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet, vilket vid tidpunkten för fastställandet av dessa skyddsföreskrifter är Miljö- och byggnadsnämnden för Orust kommun.

§ 1 Petroleumprodukter

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
a	<p>Hantering av större mängd än 25 liter är förbjudet</p> <p><i>Undantag gäller för transporter.</i></p> <p><i>Undantag gäller för bränsle i drifttanken på fordon.</i></p> <p><i>Undantag gäller lagring och påfyllning till lagring där bådadera sker inom sekundärt skydd eller i pannrum som saknar golvbrunn.</i></p> <p><i>Undantag gäller för vägunderhåll.</i></p>	<p>Hantering av större mängd än 150 liter kräver tillstånd.</p> <p><i>Undantag gäller för transporter.</i></p> <p><i>Undantag gäller för bränsle i drifttanken på fordon.</i></p> <p><i>Undantag gäller lagring och påfyllning till lagring där bådadera sker inom sekundärt skydd eller i pannrum som saknar golvbrunn.</i></p> <p><i>Undantag gäller för vägunderhåll.</i></p>

Information: Ytterligare bestämmelser gäller Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor NFS 2021:10.

§ 2 Hälsa- och miljöfarliga kemiska produkter

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
a	<p>Hantering av större mängder än för hushållsbehov, av för grund- eller ytvattnet skadliga ämnen som impregneringsmedel, lösningsmedel eller andra hälso- eller miljöfarliga kemiska produkter är förbjudet.</p> <p><i>Undantag gäller transporter samt befintlig lagring som har sekundärt skydd.</i></p>	<p>Hantering av större mängder än för hushållsbehov, av för grund- eller ytvattnet skadliga ämnen som impregneringsmedel, lösningsmedel eller andra hälso- eller miljöfarliga kemiska produkter kräver tillstånd.</p> <p><i>Undantag gäller transporter samt befintlig lagring som har sekundärt skydd.</i></p>

§3 Bekämpningsmedel

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
a	<p>Hantering av kemiska bekämpningsmedel kräver tillstånd.</p> <p><i>Undantag gäller för transporter.</i></p> <p><i>Undantag gäller för användning som sker inomhus.</i></p>	<p>Yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel kräver tillstånd.</p> <p><i>Undantag gäller för transporter.</i></p> <p><i>Undantag gäller för användning som sker inomhus.</i></p>
b	<p>Yrkesmässig hantering av biologiska bekämpningsmedel kräver tillstånd.</p> <p><i>Undantag gäller för transporter.</i></p>	<p>Yrkesmässig hantering av biologiska bekämpningsmedel kräver anmälan.</p>

§4 Växtnäringsämnen och patogener

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
a	<p>Yrkesmässig spridning av naturgödsel och övriga växtnäringsämnen är förbjudet.</p>	-

b	Spridning av slam från reningsverk eller annan avloppsanläggning är förbjudet . <i>Undantag gäller för eget omhändertagande av rest från torrtoalett.</i>	Samma föreskrifter som i primär skyddszon
c	Anläggande av ny lagringsanläggning för naturgödsel för mer än 2 djurenheter är förbjudet . Befintlig lagring av naturgödsel för mer än 2 djurenheter kräver anmälan .	Anläggande av ny lagringsanläggning för naturgödsel för mer än 2 de kräver tillstånd . Befintlig lagring av naturgödsel för mer än 2 djurenheter kräver anmälan .

§5 Upplag

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
a	Uppläggning av vägsalt och dammbindningsmedel utan tät täckning är förbjudet .	Samma föreskrifter som i primär skyddszon.

§6 Avloppsanläggningar

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
a	Ny anläggning för avlopp från vattenspolande toalett med utsläpp till mark eller vatten är förbjuden .	-
b	Ny avloppsanordning för rening av BDT-avlopp (bad, disk, tvätt) kräver tillstånd .	-
c	Ändring av befintlig avloppsanordning kräver tillstånd .	-

§7 Vägar och parkering

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
a	Nyetablering av allmän väg eller parkeringsplats för mer än 10 bilar kräver tillstånd .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
b	Obevakad uppställning av tunga fordon eller arbetsmaskiner mer än tre timmar är förbjudet <i>Undantag gäller för parkering på tätt underlag inomhus, på hårdgjord yta utomhus försedd med oljeavskiljare eller parkering med uppsamlingskärl under motor och bränsletank som rymmer hela bränslevolymen.</i>	Parkering eller uppställning utomhus av tunga fordon under längre tid än två dagar kräver anmälan . <i>Undantag gäller för parkering på tätt underlag inomhus, på hårdgjord yta utomhus försedd med oljeavskiljare eller parkering med uppsamlingskärl under motor och bränsletank som rymmer hela bränslevolymen.</i>

§8 Materialtäkter och markarbeten

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
a	Materialtäkt är förbjuden .	Samma föreskrifter som i primär skyddszon.
b	Markarbeten kräver tillstånd . <i>Markarbete som påverkar mark på mer än en meters djup är tillståndspliktigt. Tillståndsplikten omfattar så väl borrhning som pålning</i>	Samma föreskrifter som i primär skyddszon.
c	Användande av avfall, förorenade massor eller massor med okänt föroreningsinnehåll för återfyllnad eller andra anläggningsändamål är förbjudet .	Återfyllnad eller annan användning av avfall och massor kräver tillstånd .

§9 Energianläggningar och brunnar

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
--	------------------	--------------------

a	Nyetablering av anläggning för lagring eller utvinning av värmeenergi eller kyla från jord, berg eller vatten kräver tillstånd .	Samma föreskrifter som i primär skyddszon.
b	Anläggande av brunn för enskild vattenförsörjning är förbjudet .	Anläggande av brunn för enskild vattenförsörjning kräver tillstånd .

Allmänna bestämmelser

Ikraftträdande

Skyddsföreskrifterna ska gälla från det datum Kommunfullmäktige anger i beslutet om att fastställa skyddsområde och skyddsföreskrifter. Enligt 7 kap. 22 § miljöbalken ska skyddsföreskrifterna gälla från denna tidpunkt även om beslutet överklagas.

Övergångsbestämmelser

För befintliga anläggningar och verksamheter träder föreskrivna förbud och föreskrivna krav på tillstånd- eller anmälningsplikt i kraft två år efter ikraftträdandet av dessa skyddsföreskrifter.

Dispens

Om det finns särskilda skäl kan den kommunala nämnden för miljöfrågor meddela dispens från förbud i föreskrifterna enligt 7 kap. 22 § miljöbalken. I beslut om dispens kan den kommunala nämnden för miljöfrågor föreskriva särskilda villkor som anses nödvändiga för att skydda vattentäkten (16 kap. 2 § miljöbalken). Dispens får, enligt 7 kap. 26 § miljöbalken, endast meddelas om det är förenligt med föreskrifternas syfte.

Tillstånd

I de fall tillstånd krävs enligt dessa föreskrifter får sådant medges av den kommunala nämnden för miljöfrågor och kan bli förknippat med villkor. Som förutsättning för sådant tillstånd gäller att det kan visas att verksamheten kan utföras och drivas utan risk för skada för vattentäkten. Ansökan om tillstånd ska lämnas in skriftligen.

Anmälan

I de fall anmälan krävs enligt dessa föreskrifter ska anmälan lämnas in skriftligen till den kommunala nämnden för miljöfrågor. En komplett anmälan enligt dessa föreskrifter ska ha inkommit till den kommunala nämnden för miljöfrågor senast 6 veckor före det att åtgärden påbörjas. Vid beslut kan den kommunala nämnden för miljöfrågor föreskriva om försiktighetsmått som anses erforderliga för att skydda vattentäkten.

Undantag från föreskrifterna

Tillstånd eller anmälan enligt dessa skydds föreskrifter krävs inte om verksamheten tillståndsprövats eller omfattas av pågående tillståndsprövning enligt miljöbalkens 9 och 11 kapitel eller annan förordning utfärdad med stöd av miljöbalken.

Föreskrifterna utgör inte hinder mot den hantering och de verksamheter och åtgärder som är nödvändiga för vattentäktens bedrivande. Generellt undantag från föreskrifterna vad avser tillstånd, anmälan och dispens från skydds föreskrifterna gäller för arbeten som vattentäktens huvudman utför för utbyggnad, drift, underhåll med mera.

Övriga upplysningar

Tillsyn

Den eller de kommunala nämnder som ska fullgöra kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet har därutöver tillsynsansvar enligt miljöbalken över vissa enskilda verksamheter inom vattenskyddsområdet, samt enligt andra generella föreskrifter som till exempel vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor.

Skyltning

Där allmänna vägar passerar gräns till vattenskyddsområdet eller vid vägar som passerar genom området ansvarar vattentäktens huvudman för att det finns skyltar som utmärker och informerar om vattenskyddsområdet. Annars mark får tas i anspråk för detta (7 kap. 22 § miljöbalken). Utformningen av skyltar ska följa rekommendationer från berörda myndigheter och statliga verk. För att sätta upp skyltar för utmärkning av vattenskyddsområde, krävs inom vägområdet enligt 43 § väglagen (1971:948) tillstånd av vägghållningsmyndighet. Inom ett avstånd av 50 m från vägområdet, krävs enligt 46 § väglagen (1971:948) länsstyrelsens tillstånd.

Där sådan hantering av petroleumprodukter eller andra hälso- och miljöfarliga produkter som nämns i 1§ och 2§ sker ska skylt finnas som informerar om vattenskyddsområdets existens.

Skyltarna tillhandahålls av vattentäktens huvudman. Undantag gäller vid hantering av nämnda produkter för hushållsbehov.

Hänsynsregler

De allmänna hänsynsreglerna i miljöbalken gäller alla. De kan läsas i sin helhet i miljöbalkens 2 kapitel (1998:808). Reglerna innebär att alla alltid måste vara försiktiga och vidta de åtgärder som behövs för att skydda, förebygga, hindra och motverka risk för skada eller olägenhet på hälsa och miljö. Det handlar bland annat om att ha kunskap om hur den egna verksamheten eller åtgärden riskerar att inverka på människors hälsa eller miljön och vid behov vidta de skyddsåtgärder och försiktighetsmått som behövs för att begränsa påverkan.

Övrig lagstiftning

Tillstånd eller dispens enligt föreskrifterna i detta beslut innebär inte att det inte kan krävas prövning enligt annan lagstiftning. Dubbelprövning kan förekomma. Ett exempel är Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2021:10) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor, vari det ställs särskilda krav inom vattenskyddsområde.

Ny lagstiftning

Bestämmelser enligt nya lagar och förordningar, som fastställs efter beslutsdatum och som utökar skyldigheterna inom det aktuella skyddsområdet, gäller utöver här meddelade föreskrifter.

Påföljd

Överträdelse av skyddsbestämmelserna kan medföra ansvar enligt 29 kap. miljöbalken.

Ersättning

Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet som anser att föreskrifterna avsevärt försvårar pågående markanvändning kan ha rätt till ersättning. Krav på ersättning eller inlösen av fastighet ska göras till Mark- och miljödomstolen enligt 31 kap. miljöbalken. Talan ska väckas inom ett år från det att beslutet vunnit laga kraft.

Anmälan om olyckshändelse

Olyckshändelser, spill eller läckage inom skyddsområdet som kan medföra risk för yt- eller grundvattenförorening ska omedelbart anmälas av den som orsakat tillbudet eller fått kännedom

om händelsen enligt 2 kap. 1 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor samt förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor. Anmälan ska göras till telefonnummer 112. Vid icke akuta fall till den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Definitioner

Arbetsfordon/arbetsmaskiner: Med arbetsfordon/arbetsmaskiner avses i dessa föreskrifter traktorer, motorredskap, terrängmotorfordon, spårfordon, industriella maskiner och andra anordningar som är konstruerade för att kunna röra sig eller flyttas på marken och som är försedda med förbränningsmotorer.

Avfall: Avfall definieras enligt 15 kap. miljöbalken (MB). GROT ingår inte i begreppet avfall.

Avloppsvatten: Med avloppsvatten avses enligt Miljöbalkens 9 kap. 2 §:

1. Spillvatten eller annan flytande orenlighet. Hushållspillvattnet består av spillvatten från WC ("klosettwater") samt från bad, disk och tvätt ("BDT-water").
2. Vatten som använts för kylning.
3. Vatten som avleds för sådan avvattning av mark inom detaljplan som inte görs för viss eller vissa fastigheters räkning (dagvatten).
4. Vatten som avleds för avvattning av en begravningsplats.

Bekämpningsmedel: Med kemiskt bekämpningsmedel avses, i enlighet med miljöbalken, kemiska produkter som är avsedda att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer förorsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom. Ogräsättika och såpvatten räknas inte som bekämpningsmedel i dessa föreskrifter.

Dagvatten: Är tillfälligt förekommande, avrinnande vatten på markytan eller på en konstruktion. Dagvatten som avleds inom detaljplan, som inte görs enbart för en viss eller vissa fastigheters räkning, är i 9 kap. 2 § miljöbalken definierat som avloppsvatten och är vid utsläpp miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap. 1 § miljöbalken

Fordon: Med fordon avses motordrivet transportmedel som kan framföras på mark, vatten eller is.

Förorenade massor: Med förorenade massor avses i dessa föreskrifter massor från ett förorenat område eller efterbehandlingsprojekt, d.v.s. från ett område, en deponi, mark, grundvatten eller sediment som är förorenat och vars föroreningshalter påtagligt överskrider lokal eller regional bakgrundshalt. Vad som avses med förorenade massor kan därför variera mellan olika platser och får avgöras av tillsynsmyndigheten.

Hantering: Med hantering avses i enlighet med miljöbalken en verksamhet eller åtgärd som utgörs av tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, transport, användning,

omhändertagande, destruktion, konvertering, saluförande, spridning, överlåtelse och därmed jämförliga förfaranden..

Husbehovstäkt: Med husbehovstäkt avses i dessa föreskrifter sådant uttag av material som ska användas inom den egna fastigheten för dess egna behov som t.ex. förbrukning som krävs för skötsel av jordbruks- eller skogsbruksfastighet. En materialtäkt där det utbrutna materialet används som ersättning för tjänster, avyttras eller på annat sätt utnyttjas kommersiellt betraktas inte som husbehovstäkt (NFS 2003:2). Husbehovstäkt kan även vara anmälningspliktig enligt miljöprövningsförordningen (2013:251).

Hushållsbehov: Med hushållsbehov avses här hantering av enstaka förpackningar av de största storlekarna man som enskild konsument kan köpa i detaljhandeln.

Hälsa- och miljöfarliga produkter: Med hälsa- och miljöfarliga produkter avses i dessa föreskrifter kemiska produkter klassificerade och märkta som farliga enligt CLP-förordningen eller enligt framtida bestämmelser med motsvarande syfte och innebörd. En kemisk produkt är ett kemiskt ämne eller en blandning av kemiska ämnen som inte är en vara (14 kap. 2 § MB).

Markarbeten: Med markarbeten avses schaktning, borrhning, fyllning, spontning och pålning.

Materialtäkt: Med materialtäkt avse i dessa föreskrifter täkt av berg samt sten, grus, sand, lera, torv eller andra jordarter.

Naturgödsel: Med naturgödsel avses här fastgödsel, kletgödsel, flytgödsel samt urin med ursprung från djur. I föreskrifterna förekommer även begreppet Stallgödsel. Stallgödsel är enligt Jordbruksverkets definition (SJVFS 2015:21): "husdjurens träck eller urin med eventuell inblandning av foderrester, strömedel eller annan vätska såsom spillvatten, disk- och tvättvatten, pressaft från ensilage eller eventuell nederbörd uppsamlad på gödselplatta, rastgård och i behållare. Begreppet omfattar även de ingående delarna i behandlad form." Stallgödsel är ett samlingsbegrepp för träck, urin, vatten och strömedel i olika proportioner. Med "andra organiska gödselmedel" menas exempelvis animaliska biprodukter, benmjöl, rötresten och kompost. Notera att stallgödsel därmed kan vara likställt med naturgödsel.

Parkering och uppställning: Avser parkering/uppställning av tunga fordon, arbetsfordon/arbetsmaskiner med en varaktighet över tre timmar på samma plats där uppsikt inte sker. Med tätt underlag i samband med parkering och uppställning avses plats där eventuellt läckage till mark och vatten förhindras.

Sekundärt skydd: Sekundärt skydd är en anordning som säkerställer att hela den lagrade volymen vätska kan fångas upp från en läckande cistern eller annan behållare. En dubbelmantlad cistern anses som cistern med sekundärt skydd. En invallning är en annan typ av sekundärt skydd. Läs gärna mer i NFS 2021:10.

Tunga fordon: Definieras enligt Transportstyrelsen av fordon med totalvikt överstigande 3,5 ton.

Tät täckning: Med tät täckning menas en förvaring som förhindrar att nederbörd, uppträngande grundvatten och annat tillrinnande vatten kommer i kontakt med upplaget och att lakvatten därmed kan bildas.

Upplag/uppläggning: Med upplag/uppläggning avses i dessa föreskrifter förvaring direkt på marken eller i vattnet. Förvaring av hushållsavfall från enskilda hushåll, vilket läggs i särskilda behållare för regelbunden sophämtning, är enligt dessa föreskrifter inte att betrakta som upplag. Detsamma gäller även för komposterbart hushållsavfall och trädgårdsavfall från enskilt hushåll. Med upplag av snö avses ej plogvallar som uppkommit på plats vid snöröjning.

Växtnäringsämnen: Med växtnäringsämnen avses i dessa föreskrifter konstgödning, mineraliska gödselmedel, naturgödsel (fastgödsel, kletgödsel, flytgödsel samt urin med ursprung från djur i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009), biogödsel, vedaska samt övriga organiska gödselmedel, dock ej gödsel från betande djur inom vattenskyddsområdet eller slam från reningsverk eller annan avloppsanläggning.

Yrkesmässig: Yrkesmässig verksamhet kan bedrivas av såväl fysiska som juridiska personer. För att någon ska anses yrkesmässigt bedriva en verksamhet förutsätts att verksamheten har en viss omfattning och varaktighet samt att den har ett fastställt vinstsyfte och är av självständig karaktär. Förhållanden som tyder på yrkesmässig verksamhet:

- Verksamheten bedrivs i bolagsform
- Verksamhetsutövaren är bokföringsskyldig
- Verksamhetsutövaren är momsredovisningsskyldig

Definitionen har sitt ursprung i definitionen av yrkesmässig användare i artikel 3.1 i direktiv 2009/128/EG: "en person som använder bekämpningsmedel i sin yrkesmässiga verksamhet, inbegripet operatörer, tekniker, arbetsgivare och egenföretagare, både på jordbruksområdet och inom andra sektorer."